

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

BR – BENEFICJENT RZECZYWISTY

PORADNIK DLA KLIENTÓW

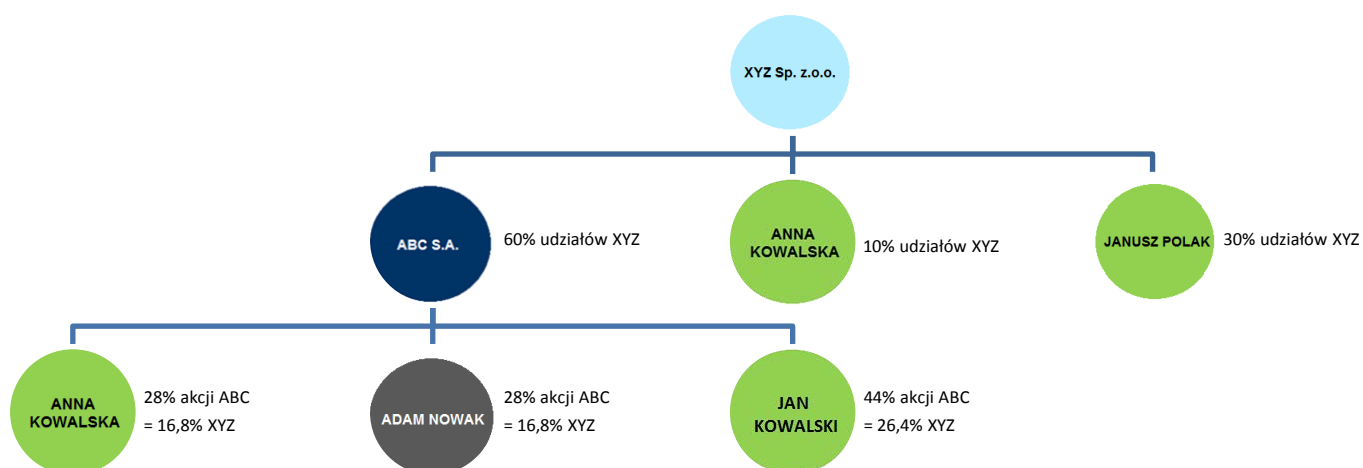
Kim jest Beneficjent Rzeczywisty (BR) i dlaczego banki i instytucje finansowe wymagają tej informacji?

Beneficjent rzeczywisty to w skrócie osoba lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad Klientem (np. poprzez udziały w spółce-matce Klienta). W pierwszej kolejności należy szukać osób fizycznych, które posiadają co najmniej 25% udziałów / akcji / prawa do głosu (także poprzez udziały w innych spółkach występujących w strukturze własności Klienta).

Banki i instytucje finansowe (w tym firmy leasingowe) jako instytucje obowiązane w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723, z późn. zm.) – „Ustawy AML” dokonują identyfikacji i weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego oraz ustalają strukturę własności i kontroli Klienta będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

Weryfikacja tożsamości beneficjenta rzeczywistego następuje przed nawiązaniem stosunków gospodarczych i polega na potwierdzeniu ustalonych danych identyfikacyjnych na podstawie dokumentu zawierającego aktualne dane z wyciągu z właściwego rejestru lub innych dokumentów, danych lub informacji pochodzących z wiarygodnego i niezależnego źródła.

Beneficjent rzeczywisty - przykład

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

Anna Kowalska **jest BR** – posiada łącznie 26,8% udziałów firmy XYZ

- ✓ 10% bezpośrednio
- ✓ 16,8% pośrednio (poprzez udziały w spółce ABC)

Jan Kowalski **jest BR**

- ✓ Posiada pośrednio powyżej 25% spółki XYZ (poprzez udziały w firmie ABC)

Janusz Polak **jest BR**

- ✓ Posiada bezpośrednio 30% udziałów spółki XYZ

Adam Nowak **nie jest BR**

- ✓ Posiada poniżej 25% udziałów spółki XYZ (poprzez udziały w firmie ABC)

Czy obowiązek ustalania BR mają także inne kraje?

Tak. Ustawa AML wynika bezpośrednio z regulacji unijnych w tym zakresie. W niektórych państwach istnieje nawet obowiązek rejestracji beneficjentów rzeczywistych w publicznych rejestrach (takich jak KRS). Ustawa AML przewiduje również wprowadzenie Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych dla podmiotów zarejestrowanych w Polsce, jednak na chwilę obecną nie jest on jeszcze prowadzony.

Jakie dane należy obowiązkowo zidentyfikować i jak się ma do tego RODO?

Ustawa AML nakazuje identyfikować imię, nazwisko oraz obywatelstwo beneficjenta rzeczywistego, ale daje również podstawę do przetwarzania innych danych takich jak: nr PESEL (lub data urodzenia, jeżeli nie nadano numeru PESEL), państwo urodzenia, adres zamieszkania.

Zgodnie z Ustawą AML przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych przez instytucje obowiązkane odbywa się bez wiedzy osób, których informacje te dotyczą.

Jestem już Klientem. Czy dotkną mnie nowe regulacje?

Tak. Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego i weryfikacja jego tożsamości należą do środków bezpieczeństwa finansowego, o których mówi Ustawa AML. Zgodnie z obowiązującymi przepisami środki bezpieczeństwa finansowego stosuje się także wobec obecnych Klientów, zgodnie z przyjętymi wewnątrz zasadami.

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

Nie wiem kto jest beneficjentem rzeczywistym podmiotu, który reprezentuję. Co mogę zrobić?

Brak uzyskania przez instytucję obowiązaną (bank / firmę leasingową) informacji na temat beneficjenta rzeczywistego może spowodować wydłużenie oczekiwania lub nawet skutkować odmową nawiązania stosunków gospodarczych z Klientem. W niektórych przypadkach Klient może zostać poproszony o dostarczenie dodatkowych dokumentów umożliwiających identyfikację i weryfikację tożsamości beneficjenta rzeczywistego np. dokumenty rejestrowe spółki-matki.

Przykładowe sytuacje, w których mogą być wymagane dodatkowe dokumenty:

- podmiotem kontrolującym powyżej 25% akcji / udziałów Klienta jest spółka zarejestrowana w państwie, gdzie dane udziałowców nie są udostępnione w publicznych rejestrach lub dostęp do takich rejestrów jest ograniczony,
- podmiotem kontrolującym powyżej 25% akcji / udziałów Klienta jest spółka akcyjna, a w ogólnie dostępnych źródłach nie ma informacji na temat struktury własności i akcjonariuszy.

Aby uniknąć takiej sytuacji zaleca się:

- skorzystanie ze wskazówek zawartych w niniejszym poradniku w celu samodzielnego ustalenia beneficjenta rzeczywistego oraz przygotowanie odpowiednich dokumentów potwierdzających,
- kontakt z jednostką dominującą / centralą w przypadku skomplikowanych struktur własnościowych w celu uzyskania odpowiednich dokumentów, danych lub informacji dotyczących beneficjenta rzeczywistego.

Znam dane beneficjenta rzeczywistego podmiotu, który reprezentuję, ale nie posiadam dokumentów mogących to potwierdzić. Co dalej?

Jeżeli jest możliwe potwierdzenie tożsamości beneficjenta rzeczywistego na podstawie publicznie dostępnych informacji, także tych dostępnych w zagranicznych rejestrach online lub w dokumentach wcześniej dostarczonych, Klient nie będzie proszony o dodatkowe dokumenty. W przeciwnym razie jedynym sposobem na weryfikację tożsamości beneficjenta rzeczywistego będzie przedstawienie przez Klientów wymaganych dokumentów, danych, informacji. Brak możliwości weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego może skutkować odmową nawiązania stosunków gospodarczych.

Gdzie znajduje się definicja BR?

Definicja BR znajduje się w art. 2 ust. 2 pkt 1 Ustawy AML. Ilekroć w ustawie jest mowa o beneficjencie rzeczywistym – rozumie się przez to osoby fizyczne rozumie się przez to osobę fizyczną lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez klienta, lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których są nawiązywane stosunki gospodarcze lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna, w tym:

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

- a) w przypadku klienta będącego osobą prawną inną niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego:
- osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
 - osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji klienta, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad klientem poprzez posiadanie w stosunku do tej osoby prawnej uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, 398 i 650), lub
 - osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwszym, drugim, trzecim i czwartym oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
- b) w przypadku klienta będącego trustem:
- założyciela,
 - powiernika,
 - nadzorcę, jeżeli został ustanowiony,
 - beneficjenta,
 - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,
- c) w przypadku klienta będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wobec którego nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad nim przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne, przyjmuje się, że taki klient jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym.

Co jest udokumentowanym brakiem możliwości ustalenia beneficjenta rzeczywistego?

Udokumentowanym brakiem możliwości ustalenia beneficjenta rzeczywistego jest np. potwierdzenie, że nie ma osób fizycznych spełniających kryteria określone w Ustawie AML lub wskazanie podstawy prawnej, która uzasadnia brak możliwości przekazania wymaganych danych.

Jak ustalić i potwierdzić tożsamość beneficjenta rzeczywistego w zależności od formy prawnej?

Poniżej przedstawiamy wskazówki dotyczące identyfikacji i weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego w zależności od formy prawnej Klienta.

Podstawowe zasady identyfikacji beneficjenta rzeczywistego:

- 1) Jeżeli Klient **posiada akcjonariuszy / udziałowców**, należy dążyć do ustalenia osób fizycznych, którym łącznie przysługuje powyżej 25% udziałów / akcji Klienta (także pośrednio poprzez

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

akcje / udziały w innych podmiotach występujących w strukturze właścicielskiej) lub osób, które posiadają względem Klienta uprawnienia przysługujące jednostkom dominującym, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości.

- 2) Jeżeli kontrolę nad klient sprawuje **spółka giełdowa**, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego – nie ma obowiązku wskazywania osób fizycznych sprawujących kontrolę nad tą spółką.
- 3) Jeżeli Klient **nie posiada akcjonariuszów / udziałowców**, należy dążyć do zidentyfikowania osób, którym przysługuje powyżej 25% głosów w organie stanowiącym klienta np. głosy w Zarządzie / Radzie fundacji, lub osób, które posiadają względem Klienta uprawnienia przysługujące jednostkom dominującym, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości.
- 4) Jeżeli nie istnieją osoby fizyczne spełniające powyższe warunki i zostanie to odpowiednio udokumentowane (np. 100 udziałowców po 1%, akcjonariat rozproszony) oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu za beneficjenta rzeczywistego można uznać osobę z wyższej kadry kierowniczej.

Forma prawna	Identyfikacja	Weryfikacja (przykładowe dokumenty)
Spółka z o.o.	Kontrolowanie powyżej 25 % udziałów (pośrednio lub bezpośrednio) / uprawnienia przysługujące jednostce dominującej według przepisów o rachunkowości	✓ KRS ✓ umowa spółki, ✓ sprawozdanie finansowe ✓ statut spółki ✓ struktura organizacyjna spółki
Spółka akcyjna	Kontrolowanie powyżej 25% akcji (pośrednio lub bezpośrednio) uprawnienia przysługujące jednostce dominującej według przepisów o rachunkowości	✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Spółka komandytowa	Kontrolowanie powyżej 25 % udziałów (pośrednio lub bezpośrednio) / uprawnienia przysługujące jednostce dominującej według przepisów o rachunkowości	
Spółka komandytowo-akcyjna	Kontrolowanie powyżej 25% akcji / udziałów (pośrednio lub bezpośrednio) uprawnienia przysługujące jednostce dominującej według przepisów o rachunkowości	
Spółka cywilna	Kontrolowanie powyżej 25 % udziałów spółki	✓ Umowa spółki ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

BANK. LEASING. UBEZPIECZENIA. MOBILNOŚĆ.

Spółka jawna	Kontrolowanie powyżej 25 % udziałów spółki lub bezpośrednio) uprawnienia przysługujące jednostce dominującej według przepisów o rachunkowości	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umowa spółki, statut spółki ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Fundacja	Kontrolowanie powyżej 25% głosów w organie stanowiącym podmiotu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KRS ✓ statut ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Stowarzyszenie	Kontrolowanie powyżej 25% głosów w organie stanowiącym podmiotu	
Spółka z kapitałem zagranicznym		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokumenty rejestrowe spółki kontrolującej 25% akcji / udziałów Klienta (jeżeli zawierają dane o udziałowcach) ✓ Umowa / statut spółki sprawującej kontrolę nad Klientem ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Spółka z udziałem Skarbu Państwa	<p>Jeżeli kapitał prywatny kontroluje powyżej 25% spółki → należy szukać beneficjenta rzeczywistego zgodnie z wytycznymi powyżej</p> <p>W pozostałych przypadkach → osoba zajmująca wyższe stanowisko np. upoważniona do działania w imieniu Klienta kierownicze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ BIP ✓ Pełnomocnictwo ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Jednostka sektora finansów publicznych/ przedsiębiorstwo państwowe	Osoba zajmująca wyższe stanowisko np. upoważniona do działania w imieniu Klienta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ BIP ✓ Pełnomocnictwo ✓ Zgodnie z reprezentacją ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł
Inne podmioty: np. parafia, związek zawodowy, wspólnota mieszkaniowa	Osoba zajmująca wyższe stanowisko np. upoważniona do działania w imieniu Klienta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ BIP ✓ Pełnomocnictwo ✓ Zgodnie z reprezentacją ✓ inne informacje, dane, dokumenty pochodzące z niezależnych i wiarygodnych źródeł